

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 265. szám, özv. Fried Józsefné úrnő házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít föl.

Mikor a „fátum“ testet ölt.

„Zug az éji bogár, neki megy a fálnak,
Nagyot koppan akkor, aztán elhallgat!“
Arany J.: „Családi kör.“

Lapunk f. évi 12 és 14-ik számaiban „egy szentesi polgár“ — aláírásával két, közfigyelmet keltett cikkely jelent meg „Nyilt levél“ címmel, melyekben az író, kívül minden helyi párttorzsalkodáson, tehát teljesen elfogulatlan álláspontból tette bírálata tárgyává ezeket a torzsalkodásokat.

Az elfogulatlan ítélet mindenkor a közvetlenség erejével hat s épp ezért kértük fel az illető cikkelyek íróját: mondaná el nézetét most is, szemben a fegyelmi ügyekkel, tekintetbe véve a már hozott ítéleteket s a mindujabban fölmerülő fegyelmi eseteket.

Tisztelt polgártársunk készségesen felelt meg kérésünknek és erre vonatkozó újabb „nyilt levelét“ a következőkben adjuk:

Tisztelt szerkesztőség!

Az olyan írónak, amilyen én vagyok, aki tulajdonképen nem is író, hanem csak alkalomadtán mondja el a nézeteit egyről-másról, bizony kell egy kis buzdítás, hogy tollat vegyen a kezébe és irott szóval szóljon hozzá a helyi eseményekhez, melyek nálunk mind tarjagosabb hullámvetéssel csapnak ki, már-már túl a tisztesség medrén.

Ilyen buzdításnak veszem szíves felszólításukat és minden hosszas be-

vezetés nélkül áttérek a tulajdonképeni tárgyamra: elmondom, ahogy tőlem kívánták, a magam nézetét a mai helyzetről Szentesen és a vármegyében.

A tisztelt szerkesztőség bizonyosan ismeri Arany János gyönyörű idilljét, melynek a címe „Családi kör“ és tudja azt is, hogy ez örökszép költemény két sora így hangzik:

„Zug az éji bogár, neki megy a fálnak,
Nagyot koppan akkor, aztán elhallgat!“

Nos, én nem tehetek róla: de nekem mindég a „Családi kör“ e két vers-sora jut eszembe, ahányszor a „Szentesi Lap“-ban a „fátum“ réme kísért és nagy hangon követelődik, hogy: „ezt így intézték el s bár 30 ezer lakos szíve vérzik e mián, tudomásul vesszük: hanem aztán majd meglátjuk hogy ebben meg emebben az ügyben hogy lesz, mint lesz!“

Mert Arany János költeménye idill ugyan, még pedig a képzelhető legszebb, legbájosabb idill, míg a mi közállapotaink, melyekben az a bizonyos „fátum“ olyan nagy és — szerintem — ki nem érdemelt szerepet játszik, mindenek inkább, csak nem idillikusok és mégis... mégis az a két verssor csendül meg untalan a fülemben, ahogy ez a mi speciális helyi „fátumunk“ lassan-lassan élő alakot ölt előttem.

Mert nem tartózkodom nyiltan

kimondani, hogy szilárd meggyőződés szerint ez a mi helyi fátumunk egy hús és csontból való földi ember, akit úgy plántáltunk át ide Nagy-Kőrösről és akit apja után Simának, a keresztségben kapott név szerint pedig Ferencznek neveznek.

Ő a megtestesült fátuma a maga vak híveinek, akik mindannyian a mettől választott két verssort juttatják eszembe: az ő esze és keze munkáját látom és találok abban, mikor e vakon bizakodók egyike-másika olykor, mint az éji bogár, nekimegy a fálnak s aztán egyszerre... megütve magát, elhallgat.

Jó emlékezőtehetségem van, azonkívül még az a rossz vagy jó szokásom, már az első szavak olvasása után föl-támadt emlékezetemben a bevezető sorok prológja.

E két körülménynek köszönhetem, hogy — amint most a „Szentesi Lap“ f. évi 64-ik számának „a fátum“ című vezércikkébe belepillantottam, már az első szavak olvasása után föl-támadt emlékezetemben a bevezető sorok prológja.

„Bizonyos fátumszerűséget látunk abban: — kezdi a cikkírő — hogy dr. Filó Tihamér városi főjegyzőnek egy főbb tisztviselő ellen elkövetett *illetlen* tettéért hivatalból lett elmozdi-

TÁRGA.

Csalás.

Minap uzsonna mellett találtam a feleségemet kisírt szemekkel.

Nagy lehetett a bánata, mert a kávéit is érintetlenül hagyta és a félholdalaku kifli távol a csészétől unottan feküdt az asztal egyik végén.

Résen leszek — gondolám — mert az ily szomorúság háttérben rendesen új kalap lappang; nem hagyom magamat többé becsapni. Elég egy új kalap is a szegény embernek egy szezon alatt.

Leültem az asztalhoz és mintha mit sem vettem volna észre, halkán eldúdoztam kedvenc nótáját, melyet legénykoromban éjjeli zene alkalmával elhúztam ablakai alatt.

— Hiába — fakadt ki végre a menyecske — belőled soha sem lesz komoly ember. Ma holnap már a gyerekekről is kell gondoskodnunk és te mit se teszel, hogy jövedelmünket gyarapítsuk.

— Ejh, hát kevesebbet költünk, — jegyzém meg, egy kissé csipős hangon — és helyre lesz állítva háztartásunkban az egyensúly.

— Persze! bizony meg csak az kellene, — válaszolja ő zokogva — utoljára talán még

azt is fogod követelni, hogy leendő gyermekünk úgy nőjön fel, mint a pusztában.

— Esküszöm aszonyom, mondám tettetett ünnepélyességgel, hogy guvernántot tartok neki és megtanítatom zongorázni.

A kis feleségem erre gyöngéden pillantott rám ibolyakék szemével, melyek az anyai aggodalom könnyárjában úsztak.

Le voltam győzve. — Beszélj nyiltan édes Gizellám — mondám gyöngéden, hisz tudod, hogy nem szoktam tőled megtagadni semmit.

Szavaim csakhamar meg is tették a kívánt hatást és nőm, gyakori sóhajtasoktól megszakított előadásában végre értésemre adta, hogy mi bántja aggodó lelkét.

Szomszédunk ugyanis, ki egész télen át olyan szűk viszonyok közt élt, hogy tekintélye a környék szatócsainál már a fagyponthig alászált, hirtelen úgy megszedte magát, hogy a szakácsnéját is kisasszonynak titulálják a mézszárszékben; a szatócsboltba már be sem teszi a lábát, mert nagyban vásárolnak mindent a legelőkelőbb fűszerüzletben. De mindez még hagyján; a mi még ennél is bosszantóbb az: hogy felesége külföldi fürdőre készül és férje az Andrásy-tón vett ki új lakást II szobával az első emeleten.

Beláttam magam is, hogy ez sok. Ekkora szerencsét csak nehezen lehet nyugodtan el-

viselni másnak, és bizony meghökkenve tekintetem a feleségemre.

Es tudod-e, hogyan tett ő (már t. i. a szomszéd) szert ekkora vagyonra? Kérdéskeresi a feleségem.

— Nem én.

— Nyerte; igenis, a börzén. Azt mondják, hogy ott mindenki meggazdagodik, ha esze van hozzá.

— Jó volna talán, ha én is eljárnék néha a börzére; mondám kissé elbizakodottan, mert hát végtére én se vagyok tökéletlenül...

A feleségem erre hirtelen a nyakamba borult és szeretetteljes öleléssel suttogá:

— Oh, mily boldog vagyok; valóban nem csalódtam. Te még mindig szeretsz és jó családapa lesz belőled...

Meg voltam fogva. Nem volt menekvés. Nyomban mindjárt meg is csináltam a tervet. Igen, majd én is elmegegy keresencét próbálni a börzére. Hátha beüt?!
Azonnal hozza is láttam életrendem megváltoztatásához.

Nem reggeliztem többé otthon, hanem elmentem korán reggel a Lloyd kávéháza és a Nemzet vezércikkei helyett a Pester Lloyd börze tudósításait olvastam. Néhány nap múlva már annyi jártasságom volt, hogy bátran beleszólhattam az asztaltársaság börzevitáiba és egy héttel később bevallottam egyik kávéházi

tása után nyomban, alig egy pár napra, a vármegye főszámvévője azon brutális tette ragadtatta magát . . . stb.

Hát hiszen, a két dologban én is látok néminemű összefüggést, sőt magam is mind a kettőnél egy azon megtestesült fátumnak a gonosz kezét látni a színlap mögött működni, ahogy a maga eszközeit kénye szerint mozgatja, tolja előre, beszélgeti, cselekedtetni, szerepelteti és aztán — — elbuktatja.

Ezen eszközök mindenikére ráillik Arany János mondása: »Zúg az éji bogár, neki megy a falnak; nagyot koppan akkor, azután . . .«

Ime, hadd mutassam be, hogyan működik a fátum, mikor földi alakot öltött.

Dr. Filó Tihamér szentesi főjegyző egy alapjában igen jó ember. Ha akar, tud megnyerő és szeretetreméltó lenni, tud dolgozni, van kellő értelme és tudása, de van benne egy jó adag ambíció is.

Férfiúnál ez nem hiba, sőt erény, ha az az ambíció nem csap a szeretlenbe és némi önbírálattal párosul.

Ez utóbbinak azonban, ami olyan volna, mint az ellengőz a jól fűtött gépnél, a fiatal főjegyző teljesen híján van és ez már hiba, még pedig annyival súlyosabb: mert ahogy hazajön, ráteszi a kezét a »fátum«, hízleleg a hiúságának, legyezgeti, kényeszteti, míg végre kellőképpen kipreparálta ahoz, hogy jóformán vak esz-közt birjon benne, — olyant, akit gyűlölsége osztályától tehet.

Az így átgúrt, különben igen jó indulatú fiatal emberen aztán, egy gyenge pillanatában, erőt vesz a beléje ojtott vak gyűlölködés, hogy botrányos tette sarkantyúzza.

Ez a botrány éjjel történik, — s csodálatos módon, az, akit sérteni kívánt vele, nem vett róla tudomást, nem panaszkodott, nem élt megtorlással.

Tette ezt azért, mert a fiatal főjegyző atyjához régi jó ismeretség,

talán barátság köteleke is fűzi és nem kívánta az ifjú életpályáját — egy meg-gondolatlan csínyért — megakasztani.

Azonban a — — fátum belenyúl gonosz kezével az eseménybe és ez a gonosz kéz a Szentesi Lap 1890. évi 119-ik számának ujdonsági rovatában a következőket írja:

»Jaj de . . . a német! Ez a Bachkorszakbeli nóta szerepelt pár nappal ezelőtt egy éjjeli zenénél, mellyel egyik kedélyes fiatal emberünk Stammer alispánt tisztelte meg . . .«

Ebben a hírcsokében nyilatkozott meg dr. Filó Tihamér — fátuma.

Ez a hír, vagy inkább ennek az írója idézte fel fejére a fegyelmi vizsgálatot. Az a megtestesült — — fátum növelte benne e vizsgálat során is egyre a dacot, az elbizakodást, ez a fátum cselekedtette vele, hogy Arany János éjjeli bogaraként zúgva ment neki a falnak, ahol egy nagyot koppant s most aztán elhallgat.

Van-e csakugyan bizonyos nexus az ő esete és a dr. Ecseri Lajosé között?

Én úgy találom, hogy van. A fátum itt és ott egy-azon földi alakban testesül meg; egy-azon gonosz erő mozgatja mind a kettőt és használja ki őket saját céljaira.

Csak egyben van köztük különbség. Abban, hogy — amíg a fiatal főjegyző hiszékenységét könnyű szerrel lehet kizsákmányolni a könnyelműségre való nagy hajlamánál fogva, addig Ecseri Lajos a fátumát jól megfontolt szándékkal, önzésből, érdeklőzöttségéből követte.

Dr. Ecseri Lajos is szerepelni akart az első pillanattól, ahogy lábát, tanulmányai befejeztével, újból szülő-városa talajára tette, hogy itt letelepedjék. Csakhogy ő a hirt és nevet a hasznossal kötötte össze, tevékenysége az első perctől arra irányult, hogy szereplése jövedelmes, hasznot-hajtó is legyen.

Igy akarta kiszorítani a »Szentesi Hitelszövetkezet« alakulása-kor a volt segélyegylet régi ügyészét, hogy magát megválasztassa; így alakított — mikor ez a terve dugába dőlt — egy külön pénztintézetet, hogy mégis ügyészkedhessen.

Ez alakuló törekvésében került aztán össze a — — fátumával, aki a maga részéről szintén egy kis pénztintézeti igazgatósági állásra áhított.

Rokonlelkek hamar felismerik egymást: dr. Ecseri Lajos és a szentesi fátum szoros szövetségre léptek és ma már bajos volna megmondani: melyik tett a másiknak több szolgálatot? Jobbat mindenesetre Ecseri tett a — — fátumnak; mert legalább nem vezette neki a falnak, mint ahogy ez ő vele cselekedett.

Dr. Ecseri Lajosba ugyanúgy bele lett gyúrva a — — fátum szemé-lyes gyűlölsége, akár dr. Filó Tihamérba. Pedig eredetileg dr. Ecseri-nek sincsen semmi, de épen semmi oka, gyűlölségével ugyanazon férfiú ellen fordulni, akit Sima-fátum mindenek fölött gyűlöl. Legfőbb neheztelhet rá azért, mert a »Szentesi Hitelszövetkezet« igazgatójának az ipa, — ami neveléses jogcím ugyan még a neheztelésre is, de hát még is csak valami látszata a jogcímnek.

Ez az érthetetlen gyűlölet vitte aztán rá dr. Ecseri Lajost, hogy a lefolyt megyegyűlésen a vármegye egyik-másik tisztviselője vagy köz-igazgatási ténye ellen több ízben valótlán vádakkal lépjen fel és a főispán általi rendreutastatást elszenvé-je; ezért történt vele is, ami Arany János éjjeli bogarával:

» . . . . . neki megy a falnak,

Nagyot koppan akkor, azután . . . . .«

Hogy elhallgat-e? — ezt ma nem merem állítani; de, hogy jó időre elment a kedve az aféle közszerepléstől, amilyenben most tetszelgett magának, azt hiszem.

A fátum tehát csakugyan éppen abban az alakban döntötte őt is a

asztaltársamnak, aki mindig kontremínált, hogy én is börziánér szeretnék lenni.

Nagyon is megőrült bizalmamnak és elismerésem fejében jó tanácsokkal szolgált.

Egy reggel, mikor legjavában el valék mélyedve az üzleti tudósítások olvasásába, oda-lép hozzám a kontremínáló ismerősöm és megveregeti a vállamat.

— Nagy spúriuszom van — mondá az erős meggyőződés hangján, ma adni muszáj, a mennyit csak lehet.

Him, mormogám, ha a kontremín ily ki-próbált bajnokának spúriusza van, az biztos nyereséget jelent, nincs többé miért habozni. Úccu neki, menjünk mi is bele. Azonban mégis kíváncsi lévén, hogy a kontremínáló polgártárs mire alapítja spekulációját: bizalmasan kérдем:

— Mondja csak kérem, honnan meríti azt a spúriuszát?

— Egy telegrammból; viszonzá titokzatos mosollyal a kontremínáló és azzal mutató ujjával rábökött a Pester Lloyd egy petitorszo táviratára.

Mohó kíváncsisággal ragadtam meg újra a lapot és olvastam a következő táviratot: »London, április 3. Leha-Damu a Hadgadják törzsönöke Houluububan, mult hó 31-én, mint az Agence Afrique biztos forrásból értesül, krokodil-csonthól faragott gyönyörű hamutartót ajándékozott

Pouchery Elliotnak, a híres tudósnak, a ki tanulmánytájában a törzslónokot sátrában meglátogatta.

— Uram! mondám — ismét letéve a lapot — én itt nem találok semmit, a mi az ön spúriuszát indokolhatja.

— Látja kérem, ép az, hogy nincsen semmi ok, az az oka az ön spúriuszomnak.

Ez a magyarázat sehogy se fért a fejembe és erősen kezdtem kételkedni a kontremínos úr jóvondolésében.

Látva habozásomat, egyet fordult a sarkán és elcsietet a börzeterembe. Másnap ismét találkoztunk a kávéházban.

A kontremín profétája dús reggeli mellettült és mikor megpillantott, diadalmas mosolyt ült ki vastag ajkaira.

— 30.000 frt differenciát fizettek ki nekem tegnap óta, dicekedék a boldog börziánér, lássa uram, ha bizott volna spúriuszomban, ön is elmelhetne a jövő hónapban Miramárba nyaralni a családjával.

Csakhamar meggyőződtem, hogy igazat mond és hogy a londoni távirat tényleg 30.000 frtot jövedelmezett neki. Nagyon bántott a dolog és önvádakkal tett kebbelt távoztam a hirtelen megzagadodás zajos épületéből.

Hazafelé menve találkoztam egy régi barátommal, kit szinte beavattam üzleti spekulációmba. Gazdag ember volt és az a vá-

gya, hogy vagyonát legalább megháromszorozza.

— Itt az alkalom — mondám neki, hivatkozva az exotikus táviratra, mellyel csodákat lehet művelni. Ha pénzem volna, azonnal megkezdem az operációt és 24 óra múlva nem cserélnék Rothschildék prokuristájával.

A barátom vérszemet kapott és átadott 5000 forintot üzleti céljaimra.

Visszamentem a börzére és elkezdtem operálni. Alig egy óra lefolyása alatt pénzem mind elcsúszott és ráadásul még adósságot is csináltam. Leverten távoztam a szörnyű épületből és el se mertem mondani esetemet barátomnak, a ki türelmetlenül várta a leszámolást. Midőn végre elmondám, hogy pénzt elvesztettem, nem akart hinni szavainknak, és kijelenté, hogy csalás miatt pert indít ellencem, ha meg nem tértem neki az összegget.

Hiába hivatkoztam az exotikus táviratra, az még csak jobban ingerelte.

— Ép abban áll a csalás — kiáltá, hogy tévútra vezettél azzal a bolond távirattal.

Most a dolog a bíróságnál van és én aggodalommal várom az ítéletet, mely utó-ljára még engem fog csalónak bélyegezni.

Ariston.

veszedelembé, amely alakban dr. Filó Tihamért behálózta.

De nemcsak ötöt, nemcsak a fiatal főjegyzőt — a többit is mind: Horváth Gyulát, Balogh Jánost, Sarkadi N. Mihályt és Tóth Kálmánt ugyanez a fátum vette karmái közé, hogy vesztükre használja ki őket önző céljainak.

Horváth Gyulát nekivitte a pártjának... a fátuma okozta, a szentesi fátum, hogy meghasonlott a pártjával és rajta is beteljesedett:

»Zúg az éji bogár, neki megy a falnak,
Nagyot koppan akkor, azután elhallgat!«

Azonképen jár Tóth Kálmán, Balogh János és Sarkadi polgármester is.

Balogh Jánost kivéve, aki nagyra-
vágyásának elmozdíthatatlan akadály-
kövét látja az alispánban, e jó urak
egyikének sincs oka, Stammer Sán-
dort gyűlölni.

De megragadta őket a — fátum
és ki sem bocsátja többé a karmai
közül.

Ez a fátum írta meg nekik a
marsrutát a »Szentesi Lap«-ban,
hogy muszáj nekik fölebbezniök a vég-
letekig a Döme-ügyben, ez sugal-
mazta őket, hogy ne jelenjenek meg
a vizsgálaton, ha megérdémetnek.

Mindég és mindenben ez a gonosz
fátum, amely a saját leghivebb em-
bereit viszi a veszedelembé.

És ki tudja: hányszor, ki tudja
kiken teljesedik még be Arany Já-
nos mondása:

»Zúg az éji bogár, neki megy a falnak;
Nagyot koppan akkor, azután elhallgat!«

Egy szentesi polgár.

Közigazgatási vizsgálatok.

Zsilinszky Mihály főispán, rövid íttéle alatt egy
kétségtelenül nagyhorderejű intézményt hono-
sított meg a vármegyében: a közigazgatási
vizsgálatokat.

Az intézmény magában véve nagyon
egyszerű és eredményében mégis fölöttébb
praktikus, ugyannyira, hogy szinte mintául
szolgálhatna a közigazgatási reformnál is.

Nem egyéb az egész, csupán annyi,
hogy a főispán maga, a vármegye főszám-
vevőjét és egyik jegyzőjét maga mellé vevén,
bizonytalan időközökben, minden előleges
bejelentés nélkül, sorra bekopogtat a vár-
megye minden községének közigazgatási hi-
vatalába és ott, személyes ellenőrzése alatt
vizsgáltatja meg szakközvegyei által a községek
ügy- és pénzkézelségét.

Ezen eljárás praktikuma eléggé szem-
beütö.

A községek hivataltestülete soha sem
tudván: mikor, melyik pillanatban szakad a
nyakába a közigazgatási vizsgálat? — ter-
mészetesen úgy fogja vezetni a községek
számadásait és adminisztratív teendőit, hogy
azok bármelyik pillanatban kiállhassák a meg-
lepő vizsgálat tűzpróbáját.

Ily módon megszűnik az ügykezelésben
a hanyagság, folytonos éber ellenőrzés alatt
maradnak a számadási könyvek, melyeknek
meghamisítása vagy kiigazítása ha talán
egyszer elkerül is a számvizsgáló figyelmét,
másodsor már bizonyosan rajón a turpisz-
ságokra.

A közigazgatási bűn tehát, legalább
embri számítás szerint, e módszerrel lehető-

leg ki van zárva, vagy legalább is megnehe-
zítve s ha már bekövetkezik is — nagyon
rövid kötele lehet; hosszabb időn át történő
sikkasztások bizonyára nem fordulhatnak elő.

Zsilinszky Mihály főispán most más-
od-izben indult el a vármegyében ily köz-
igazgatási vizsgálatok megejtésére.

Első és második körútja közt csaknem
egy év esik és így a most folyó vizsgálatok
eredménye mindenesetre érdekes összehason-
lításra fog anyagot szolgáltatni községeink
közigazgatásának egy év előtti és mai álla-
pota közt.

Akkor, az első vizsgálat alkalmával
ugyanis — úgy tudjuk — egyik-másik köz-
ségben még elég kifogásolni való került,
aminek megszüntetésére és javítására a főispán
aztán az illető községek figyelmét külön fel-
hívta.

Most fog aztán kitűnni: mi foganatja
volt ezen főispáni figyelmeztetésnek s hogy
olyik helyen nem-e válnak erőteljesebb rend-
szabályok szükségessé?

Figyelemmel kísérjük a most folyó vizs-
gálatokat és azok befejezte után majd alkal-
mat vesszünk: az összehasonlítást az egy év
előtt és ma között megtenni.

A megyék államosításáról szóló tör-
vényjavaslatot, amely alapvetője az ezután
sorra következő és kivétel nélkül az állami
adminisztráció behozatalát célzó törvények-
nek, tegnap kezdték tárgyalni az országgyű-
lésen.

A javaslat, mely most a ház asztalára
kerül, lényegesen eltér attól, melyet a fővá-
rosi lapok annak idején mint gróf Szapáry
Gyula belügyminiszterét közöltek, mert az
eredeti szövegezés nagy módosításon ment
keresztül a bizottságban. Azonban valószínű,
hogy még ebben a formában sem válik tör-
vényűvé, és a ház plénuma maga még lénye-
ges módosításokat fog rajta eszközölni.

Egy dolog mindenesetre bizonyos: a
régí vármegye fölött tegnap húzták meg a
lélekharangot, a szép kortes-időknek örökre
vége, nem restellalunk többé s választás csak
országos képviselőre lesz ezután.

Az új megyei közigazgatási törvény
részben már a jövő év január elsejével életbe
lép, mert onnan túl akár elhallozással, akár
figyelmi úton vagy leközlönéssel bekövetke-
ző minden változás a megyei hivataltestül-
letben, már kinevezéssel és nem választással
nyer elintézését.

Ez biztosítani fogja a hivatalnok füg-
getlenségét lefelé és felfelé egyaránt. Nem
lévén kitéve azon eshetőségnek, hogy a cik-
lus leteltével — a népkégyet elveszítve —
kibukik, nem lesz kénytelen semmi tekintet-
ben részrehajlani és így a tiszta közigazgatás
garanciái teljesen meg lesznek benne.

A „Gazdasági Egylet” egy éve.

Mindég kiváló örömmel és előszeret-
ettel foglalkozunk a »Csongrádmegyei
gazdasági egylet«-tel, és ez természet-
es is.

Mondhatni: lapunk volt az, amely ezt
az egyletet, soha nem szűnő noszogatásával,
új életre keltette halálos tétlenségéből és
amikor most az újra tette buzdult, nagyra-
hivatott egylet első éves működését felőlő
évkönyv fekszik előttünk, bizony-bizony szinte
az apa büszkeségét érezzük keblünkben: ahogy
gyermekének első lépését gyönyörködve nézi.

Es ez az évkönyv csakugyan olyan is,
mint a járn kezdő gyermek első lépése.

Nem ami az összeállítását illeti, mert ez
Gyárfás Dezső egyleti titkár avatott keze

ügyességét dicséri; hanem: mert szerény
78 nyomtatott oldalán számol be az évről,
mely tehát nem lehetett valami nagyon gaz-
dag az egyletet érintő eseményekben.

A könyv, melyet, mint már említettük
az egylet fiatal titkára ügyesen állított
össze, nagyrészt az újraébredés eseményeit
feltüntető választmányi és közgyűlési jegyző-
könyveket foglalja magában és a szerkesztő
egyl. titkár egy rövid előszóval nyílik meg,
melyben ramutat azon körülményre, hogy az
egylet »hosszas hallgatásából fel-
ébredt«, 1890. derekán újból meg-
kezdte működését és hogy a kibor-
sátott évkönyv van hivatta, az
egyleti élet jelentősebb mozzana-
itairól számot adni.

E rövid előszót egy felhívás követi
Csongrádmegeyei gazdasági egylet-
hez. Ebben van kifejtve az egylet célja, ki-
merítően ismertette mindazon előnyök, miket
tagjainak nyújt, mindazon, a gazdasági életbe
mélyen belevágó teendők, melyeket ügykőre
felöllel, melyekben tagjait segít.

Egy világos, részletes programja ez
a gazdasági egyletnek, mely társulásra hívja
fel a gazdasági egylet, néhai való Széche-
nyi István gróf, a legnagyobb magyar, kö-
vetkező örökigaz mondasával: »A társulás-
ban erő, az erőben boldogság van!«

E megdönthetetlen erejű mondrára tá-
maszkodva, így végződik a felhívás:

»... nincsen más óhajunk, mint,
hogy társulva lássuk megyénk
gazdasági egyletét, mert ebben erő
van s ha erőnkét öntudatosan ki-
fejtjük, akkor elmondhatjuk, hogy:
Csongrádmegeye Magyarorszá-
g legszebb, leggazdagabb megyéje,
melyben elégedetlen, boldogtalan
ember nincsen!«

Bár úgy volna már, bár az erők olyan
egységes tömörülését látnók az egylet zászlója
alatt, mely impozáns módon igazolná a néhai
való nemes gróf nagy mondasát és valóra
váltatná azt, ami még csak az egylet é-
vkönyvében foglalt felhívás jámbor
óhajata.

Ezt a felhívást az egylet alapszabá-
lyai követik, melyeknek II. fejezete: »az
egylet célja« bizony nem egy olyan
pontot ölel fel, amely ma még szintén nem
egyéb, jámbor óhajatsnál, amit különben nem
az egylet intézői iránti bizalmatlanságból
mondunk, mert hiszen ily rövid idő alatt,
hogy az ügyek élén állanak, szinte lehet-
etlen lett volna mindazon célokat maris meg-
valósítani, főleg miután gazdasági egyletünk egy
jó része ma is megfoghatatlan idegenkedés-
sel van az egylet iránt és vonakodik az egyleti
tagok sorába belépni.

Az alapszabályokat különféle választ-
mányi és közgyűlési jegyzőkönyvek követik.

Megtudjuk ezekből, hogy a volt meddő,
örökálmot alvó egylet választmányja a múlt
év január 13-án tartotta, az újraébredés ügyé-
ben, legelső gyűlését.

Egyelősen határozatba ment, hogy az
eddig volt számadókkal a számoskodás meg-
ejtessék, és az egylet eddigi működéséről kime-
rtés jelentés szerkesztessék és a volt elnök,
Károlyi Sándor gróf az egyleti közgyűlés
összehívására felkérésék.

Ezt követőleg, ugyanezen év március
23-án új gyűlést tartott a választmány. Ebben
az elnök bejelenté, hogy az elnök végleg-
esen lemondott állásáról s hogy a számadást
a számadókkal megejtették.

E választmányi gyűlés közleményeit az
elnök jelentés és a betervezett számadás
adatai, valamint a számvizsgáló bizottság je-
lentés egészítik ki s hogy milyen ügyvezetés
volt az újraébredés előtt az egyletnél, erre
szomorú világot vet azon körülmény, hogy
ezen számvizsgáló bizottságnak elnöke sem
volt és csak 2 tagja írta alá a jelentést.

A pénzületi eredmények különben e számos-
kodás során az lón, hogy kitűnt, miszerint az
egyletnek 232 ft 25 kr. vagyona van, mely
takarékpénztárban gyümölcsözőleg elhelyezve,
ma arra szolgál, hogy az újraébredés nehé-
zségein átsegítve, működésének újból kezdetét
lehetőleg megkönnyítse.

Ez az újraébredés azonban nem ment olyan könnyen. A nehézségek leküzdése sok akadályba ütközött és ez akadályoknak nem épen utolsója volt — maga a fentvázolt számokoskodás.

1890. június 8-án tartott újból gyűlést a választmány, mely alkalommal a számadók tekintetében, a szokott óvasok fentartásával, számadóknak a felmentvényt közgyűlésséig is megadtnál határozatot.

Fontos és az egylet új életére nagy-horderejű határozata volt e vál. gyűlésnek az, hogy a titkári teendőket a pénztáriakkal egybekapcsolta és ezek ellátását fizetéses hivatalnokra bízta.

E határozathoz képest az alelnök a pályázat azonnali meghirdetésével lón megbizva.

Nem kevésbé fontos határozat, mely szintén ezen választmányi gyűlésen hozott, az is, hogy a tagsági díjakat az egylet addig volt tagjaitól, tekintettel azon körülményre, hogy az egylet éveken át szünetelt, csupán egy évről követelik be.

Az azon év július 10-iki választmányi gyűlésen választották meg a titkár, Gyárfás Dezső személyében, akinek eddigi működését tudjuk, látjuk, hogy ügybuzgóbb hivatalnokot nálánál keresve sem találhatott volna az egylet. Kár, hogy az ő nagy buzgalomával, igyekezetével mindeztől még alárányban a gazdaközönség érdeklődése a gazdaság általa felvetett és nálunk is meghonosítani megkísérelt új vívmányai iránt, de hát — a közönyt jégét nem olyan könnyű megtörni, ahöz kitarás, fokozottabb tevékenység, lankadatlan erő kell és mi — az egylet nagy missziója érdekében hisszük, hogy ez a kitarás megvan a fiatal, tetterős titkárban.

A következő, augusztus hó 17-iki választmányi gyűlésen történt meg az új titkár bemutatása, ki ugyanekkor rövid, de programszerű beszédben jellemezte a megyei gazdasági egyletekre váró hatáskört.

E vál. gyűlésen ment határozata egy szolga felfogadása, Szentes város felkérése, hogy egyleti helyiségül ideiglenesen a túl a kurcai régi vígadóépület egy részét engedné át; végül ugyanitt tetették meg a kezdeményező lépések az első lövészny megartására.

Ettől fogva rendszeres szellem kezdé atlengeni az újraébredé egyletet.

A következő, 1890. szeptember 8-iki választmányi gyűlés elfogadja a lövészny programját és megállapítja a folyó, valamint a következő, 1891-ik év költségeloirányzatát.

Es aztán az újraébredés egyik legáltalánosabb érdekű mozzanatáról számol be az élvonny, adván a következő fejezetben az első lövészny lefolyásának hű történetét, Gyárfás Dezső egyleti titkár gondos dolgozatában.

De az újraébredés csak 1890. november hó 1-én valik véglegesen megpecsételt tényé. Ekkor tartja az egylet, hosszú évek után újból, első rendes közgyűlést, melyen a visszalépett elnök, Károlyi Sándor gróf helyére ehököül egyhangúlag a vármegyei főispánját, Zsilinszky Mihályt választja meg, kibén végre egy minden közzgazdasági érdekért buzgó olyan vezető kerül az ügyek élére, ki maga is gyakorlati gazda lévén, saját tapasztalatával közvetlenül szolgálhatja mezőgazdasági érdekeiket.

A közgyűlési tudósítást Sarkadi Nagy Mihály alelnöknek e gyűlésen felolvasott jelentése követi, majd meg az új elnökség által december 21-én tartott első választmányi gyűlés jegyzőkönyve mutatja, milyen pezsgő, eleven vér került bele az egyleti élet érhálózatába.

A titkár ugyanis bejelenté ekkor, hogy 39 új tag lépett be az egyletbe, ezek közt mint alapítók: Zsilinszky Mihály főispán 50 frttal, Károlyi László gróf 200 frttal, Szegvár község 100 frttal, Dereckegyháza 50 frttal és a szentes-vidéki takarékpénztár 50 frttal.

Ezenkívül az életvaló határozatok egész özöne tesz tanúságot arról, hogy az egylet szerencsésen átküzdötte magát a kezdet nehézségein és most rohanlépésben kívánja

képítőlni mindazt, amit éveken tartott dermedt álma alatt elmulasztott.

Ugyanazon napon, melyen ez a választmányi gyűlés tartott, történt meg este az egylet első akciója a szellemi élet terén, mert ekkor folyt le az első vitaest, melynek egyik felolvasását, az egyleti titkárét, mely »A gazdasági egyesületekről« szó, méltó befejezőként tartalmazta a most megjelent szerény évkönyvecské.

Ime, ebben van röviden, tömören felsorolva a csongrádmegeyi gazdasági egylet mult évi működésének egész története.

Január 20-án novemberig tartott a teljes átfogadás korszaka, de ahogy aztán a friss vér belekerült az egylet szervezetébe, onnan túl duzzadóvá váltak az erők, pezsgővé az élet. Vitaestek, állatkiállítások, újabb lövészny gyors egymásutánban következtek be, tanbizonyosságú annak, hogy ez az egylet nagyra hivatott nálunk, hol a gazdasági viszonyok még ma is — úgy szólván — a kezdetlegesség fokán vannak és a gazdálkodási módszer nem lépett még ki a gyermekcipőből.

Virágozzék hát ez az egylet és folyó évi évkönyve hadd számoljon be mezőgazdaságunk örvendetes fejlődésével!

UJDONSÁGOK.

Szentes, 1891. május 31.

— **Főispánunk vizsgakörűten.** A főszolgabíroságok ügyvezetésének, valamint az ezek székhelyét képező községek adminisztrációjának tüzetes megvizsgálását a f. hó 29-én kezdte meg Zsilinszky Mihály főispán Mindszenti, hová Albertényi Antal főszámvevő és Mátéffy Kálmán aljegyző kíséretében a nevezett nap délutánján utazott. Ott az nap a vizsgálatot befejezve, este visszatért Szentesre és a f. hó 30-án Csongrádra utazott az ottani főszolgabíroság és a község vizsgálására. Magukról e vizsgálatok eredményéről majd azok teljes befejeztével fogunk kimerítő tudósítást hozni.

— **Meghalt szerkesztő.** Gyásza van a magyar zsumnalisztikának. Egyik igen nemes, fenéköl gondolkozással, jószágos szívű magyar hírlapíró, Csukássy József, a »Budapesti Hírlap« felelős szerkesztője s kiadótalajdonosa a f. hó 27-én meghalt. Csukássy már régebben szenvedett gyógyíthatatlan szervi szívhibájban; áldott derék felesége tartogatta benne kiapadhatatlan gondossággal a lelket. Az ideit telet Csukássyék Meránban töltötték. A boldogult mind halálig kedvteléssel s nem siker nélkül pengette a latot is a hírlapírói emésztő munka közepette. Korá elhunytá vesztésé a magyar hírlapirodalomra nézve.

— **Nem lesz diszközgyűlés.** A mára tervezett Horváth Gyula-ünnepség és ezzel kapcsolatos aréklepleplöz diszközgyűlés bizonytalan időre elhalasztott. Erről értesít Sarkady Nagy Mihály polgármester Szentes város képviselőit, legujabban kibocsátott körlevelében. Megirtuk lapunk f. évi 42-ik számának vezércikkében, hogy Sarkady Nagy Mihály nem annyira Szentes város polgármestere, mint inkább a Simapárti engedelmes szolgálója s aki e részben még némi kétséget táplált szavunk igazolta iránt, azt ez a polgármesteri körlevél bőségesen meg fogja győzni arról, hogy egy jöttával sem történik el az igazmondástól. Azt mondja ugyanis a polgármester e famózus értesítésében, hogy Horváth Gyula arról értesítette őt, miszerint az nap, amelyre a diszközgyűlés tartása határozatot, Kolozsváron van elfogalva, tehát nem jöhet el a diszközgyűlés után tiszteletre rendezendő ünnepségekre. Ő tehát, egészen önkényen, az ünnepélyt rendező bizottság meghívására, a f. hó 31-ére kitűzött diszközgyűlést azon időre halasztja el, amikor Horváth Gyula személyes jelenlétét mi sem akadályozza. Ebből az eredeti értesítéséből két tény következik. Egyik az, hogy Sarkady Nagy Mihály polgármester, a városi képviselőtestület által f. hó 21-én hozott diszközgyűlési határozatot, dacára a közbevett főlebbezésnek, melyről hivatalosan tudomással

keil birnia, — jogerősnek tartja, ami már magában véve is nagy tiszteletlenség a fennálló törvények iránt; — a másik pedig az, hogy dacára annak, miszerint az a bizonyos határozatot jogerősnek tartja, ő maga tiporja azt lábbal, pusztán azért, mert töle ezt az ünnepélyt rendező bizottság így kívánja — önkényűen, törvény és jog ellenére halasztván el a jogerősnek vett közgyűlési határozat végrehajtását bizonytalan időre. Reánk ugyan egészen közönyt, hogy az ünnepélyt rendező bizottság, vagyis Sima Ferencz, mikor kívánja Horváth Gyulát ünnepelni, de az már éppen nem közönyt, hogy a város polgármestere, a hivatalos kötélességek teljesítésében, különösen pedig a törvényiszteleiben milyen példadással van a tisztviselőtűlethez, mert a rossz pelda ragadósabb a jónál s ha az első tisztviselő ilyen törvénytelenségeket enged meg magának, hát ez legalább is erős kétséget támaszt hát minden polgárban városi adminisztrációnk ügykezelésének tisztasága iránt. A törvény semmi ke nem adja meg a polgármesterek az a jogot, hogy a képviselőtestület ilyenmő határozatainak végrehajtását, mely határidőhöz van kötve, — ha e határozatok különben jogerősök — önkényűen bizonytalan időre halassa el s a jelen esetben különösen, fölteve, hogy a határozat jogerős volna, ily halasztást semmi sem lehet kimenteni, mert az ünnepélyt rendező bizottság nem várta Horváth Gyula eljövételét a diszközgyűlésre, hanem csak egy társasvacsorára s hogy egy közgyűlési határozat végrehajtása esze-izszomon szenvedjen hájtórást, ez még is nagy abszurdum.

— **Az elveszett portepé.** A hivatalos lap f. hó 26-iki száma közli a következő értesítést: »Szánthó Lajos szolgálaton kívüli viszonyban hadnagy, a szolgálati kötelezettség teljesítése után, viselt tisztviselői kiegészítését követően a diszközgyűlésnek, a honvédség kötelezőkiből elbocsátatik.« Ennek a látszólag szürke hírcskének közudomás szerint érdekes előzményei vannak. Olvasóink még emlékeznek a csongrádvármegyei bál alkalmából fölmerült izetlenségekre, melyeknek egyik főfaktora Szánthó Lajos volt. Mikor a maliciózus támadgatások során a megye-bál két főrendezője, dr. Kelemen Béla és dr. Cicatrieis Lajos főszolgabírák számadásra vonták őt, jónak látta kijelenteni, hogy ő lovagias cigételté nem ad, hanem aki inzultálja, azt a nála mindig készenlévő revolverrel hasba lövi. Az ilyenként önkéntesen bevallott revolverzsurnalisztaság s a honvédtiszti portepé nem férvén össze, mint az irás mutatja, Szánthó az utóbbiról mondott le, helyesebben kényszerült lemondani.

— **Reményi Ede Szentesen.** Holnap délután, a 4 órai vonattal érkezik körünkbe a nagy hegedűművész, Reményi Ede, Bodó Lajos zongoraművész társaságában, hogy hangversenyét ugyanaz nap este a színházban megtartsa. A vasútnál a nagy művészt a város nevében Sarkadi N. Mihály polgármester üdvözli, és onnan a főispánnal levő szállásukra kíséri a vendégeket, a nögyelt megbízottai pedig Kun-Szt.-Mártonig eléje utaznak, hogy ott fogadják. A hangverseny iránt meggyeztette nagy az érdeklődés és sok belépőjegy van előjegyezve vidékiek által. Előre láthatólag szűfoglalás megtelik a színház, melynek színpadát már, Makó Lajos színgazgató szivességből, az ő új és meglepően szép díszletek ékesítik. A hangverseny után bankett lesz a Kass szállóban a művész tiszteletére, melyre a kasszinóban és vendéglőben kitétt ívekben lehet jegyezni. A belépőjegyek Szépe Kálmán egyleti pénztáros új üzlethelyiségében, a szállóépület sarkán, kaphatók.

— **Kereskedő-ifjak egylete.** Volt már ilyen Szentesen, még pedig olyan, amely társaságunkban számot tett és egyik kiváló tényező volt, de hát — a mulandóság átká hozzáférközött chez is és lassan-lassan

a hanyatlás útjára térve, a kereskedő ifjak volt egyesülete egyszer csak, észrevétlenül megszártatlanul, kiszorított: megszűnt létezni. Annnyal dicséretre méltóbb kereskedő ifjak újabb nyilvánuló azon törekvése, hogy egyletbe tömörülnek, új életre keltvén ily módon az elhunyt eszmét. A f. h. 23-án tartottak az ifjak e végből értekezletet, melyből egy 5 tagú bizottság küldetett ki az alapszabályok kidolgozására. Az alakulandó egylet tagjaiul eddig már 70 kereskedő ifjú jelentkezett s mi annál nagyobb örömmel fogadjuk ezt a mozgalmat és ajánljuk azt az önálló kereskedők szíves pártfogásába, mert úgy értesülünk, hogy az ifjak a kereskedelmi szakoktatás kérdésének megoldását is felvették programjukba.

— **Közpéztári szennyes** Lapunk f. évi 42-ik számának újdonsági rovatában hoztuk a Szentes városi közpéztárnál előfordult egy botrányos eset híret és ime, most újból a közpéztár szennyesével kell foglalkoznunk. Úgy értesülünk ugyanis, hogy Győry Ferenc számvevő tegnap panaszos feljelentést tett a közpéztár kezelésére ellen és annak sürgőstűztes megvizsgálását kérte. Sarkadi polgármester azonban Kun-Szt.-Mártonban volt a vasúti kiséjtátitások ügyének lebonyolítása végett és csak a délutáni vonattal érkezett onnan haza. Így nem tudjuk, hogy a vizsgálat megkezdett-e? Különb magát a hírt is fenntartással közzéljük, miután nem volt módunkban valóságáról személyesen meggyőződni.

— **Gyermekkiállítás.** A csongrádmegyei orvos-gyógyászeregyület ma délután 3 órakor kezdődő gyermekkiállítására eddigelő 200-at haladó gyermek irakozott be; a kiállítás tehát sokkal inpozansabbnak ígérkezik, mint a tavalyi volt. A rendezőség tagjai felkértek, hogy a kiállítás kezdete előtt, az előző intézkedések megtétele céljából, legkésőbb délután fél 3 órakor szíveskedjenek a népkerti sátorban megjelenni.

— **A vörös plajbász** A belügyi kormány lelkiismeretességének egyik virító bizonyítékát volt alkalmunk a napokban látni. Emelítettük már, hogy a Döme-féle ügyben újból közbevetett főlebbezésék, a belügyminiszteri elintézésével már leérkeztek és pedig elutasító végzés kíséretében. Ez azonban csak Balogh János és Sarkadi polgármester főlebbezésénél történt így, mert Szabó Károly főlebbezésének a belügyi kormány részben helyet adott, elrendelvé Balogh János ingóságaira is a biztosítási végrehajtást. E főlebbezés sok új részletet ölel fel a Döme-féle ügyiratoknak és ezen új részletek olyan szenzációk, hogy a miniszteri szem is megakadt rajtuk, a miniszteri kéz pedig keményen megveresplajbászozott minden ilyen részletet, hogy idelent is felhívja rájuk a vizsgálat figyelmét.

— **Hullaagnoskálás.** A f. h. 28-án egy női hullát fogott ki a Tiszából Kocsis István halász. A hulla a feloszlás előrehaladt állapotában, az arc vonásai már felismerhetetlenek voltak. Annyit lehetett csupán megállapítani, hogy a hulla egy 20—22 éves nőé lehet. Tegnap aztán Kovács István csongrádi lakos jelentkezett a rendőrségnél a hullaagnoskálására, előadván, hogy Viktor nevű 20 éves húga még a múlt héten nyomtalanul eltűnt. A megejtett hullaszemlénl azonban nem volt képes a kifogott tetemetben növéreze ismerni s a tetemen talált öltönydarabok sem nyújtottak semmi bizonyosságot, mert azt ő sem tudta, milyen ruhában volt a leány, mikor eltűnt. Nem maradt más mód hátra: levágták az öltönyök egy darabját, melyet aztán Kocsis István magával vitt Csongrádra, hogy ott bizonyosságot szerezzen.

— **Kitüntetett iparos.** Az országos kereskedelmi múzeum agyagiparkállításon méltó felintészt keltettek a szentesi agyagiparosok speciálisan szentesi ipartermékekkel, a füstbe fojtott agyagedényekkel. Az országos lapok dicsérőleg emelték ki ezen agyagipartermékeket, melyekből, mint már korábban írtuk,

a keresk. múzeum igazgatósága, fix árban már előre 100 drb. kis korszót rendelt meg. Most a kiállítók egyikét, Varga Imrét, külön kitüntetést érte. A múzeum igazgatója ugyanis, azon értesítésében, melyben a kiállított tárgyak vételét igazolja, egyidejűleg újból 40 drb. etruszk vázát rendel meg nála, miután — mint írja — ezek előreláthatólag gyorsan elkelnek. Varga Imre iparos polgártársunk olyan ügyes utánzója a régi görög mintáknak, hogy a műhelyéből kikerült e nemű cikke a kiváló műismerők figyelmét is felkeltették és Németh Imre miniszteri tanácsos múzeum igazgató maga olyan nagy sulyt fektet arra, hogy agyagiparunk e termékeinek nagy piacot teremtsen, miszerint előrelátható, hogy agyagiparosaink egy kis igyekezetével a speciálisan szentesi, füstbefojtott agyagedény rövig időn disze lesz a legelőkelőbb szalónoknak. Varga Imre etruszk edényutánzatainak nehány szép példányát a napokban Zsilinszky Mihály főispán vásárolta meg és ugyanczen edények festésével legközelebb a szegedi nőiparisoklában fog kísérlet tenni.

— **Lóverseny Kistelekén.** A jó példaadás is gyakran talál követőkre. Igazolja ezt a kisteleki gazdasági olvasókör, mely felbuzdulva a szegedi, vásárhelyi és csongrádmegyei gazdasági egyletek e nemű sikerein, szintén loverseny rendezését határozta el. Ez a loverseny, a szerkesztőségünkhez beküldött program szerint, június hó 7-én délután 3 órakor lesz 3 futammal. Az első futamban csak kisteleki gazda lova versenyezhet és az első díj 3 drb arany, a második 2 drb és a 3-ik 1 drb arany; a második futamban minden vidéki birtokos saját nevelésű loma vehet részt, a díjak ugyanazok; a 3-ik futam a vigaszverseny, melynek első díja 2 arany, 2-ik díja 1 arany, 3-ik díja egy ezüst forint. Nevezések június hó 5-én déli 12 óráig történhetnek.

— **Gyermek öröme** Madárdallal, rigófüttel vetélkedve csevegött, zajgott tegnap délután, gyönyörű népkertünkben, az a rengeteg gyereksereg, mely — mint illatos vadvirág a himes rétet, lepte ki a volt vígadó előtti tágas tért tarka-barka színpompában, hogy magát gyerekmódra, játszi kedvvel kimulassa. A református népisoklak tanítványai majálisoztak és valóban szemnek tetészt, szívet vidító látvány volt, mikor az apró liliputsereg nemzeti zászlók alatt, vig zenezóval vonult ki a szabadba tanító vezetése alatt. A gyermekmúlatság számos nézőt csalt ki a szabadba, hol kedvteléssel nézték a tarka színpompájú, fel-alá rajzó gyereksereg vidám játékeit.

— **Megszökött a zenekartól.** Tisz a József csongrádi cigányprimás jelentést tett tegnap a rendőrségnél, hogy a nála egy évre szerződötett Farkas István szentesi muzsikos, bícsú nélkül hagyta ott a zenekart és hazaszökött. Kéri tehát a rendőrséget, hogy kísértesse vissza a szökevénynt Csongrádra. Bizony-bizony rossz világ járhat arra át a szomszédban a muzsikusra, ha még szokéssal is hazakivánczolnak onnan Szentesre.

— **Becsületes megtaláló kerestetik.** A f. h. 26-án a Mócz Kálmán üvegkereskedésétől a zsidó templomig terjedő utcaszakaszon egy gyémánt fülöngfüggő elveszett. A becsületes megtalálót felkérjük, hozza azt belapunk kiadóhivatalába, ahol illő jutalomban részesül.

* **A szentesi kaszinóban** holnap a felgyült régi hírlapok költésly szerint fognak cladatni. Felhívjuk a körülölynyre a venni szándékozók figyelmét.

* **Stikarofsky János** jóhírű posztóárú cégje Brünben, a f. h. 16-án ünnepte fennállásának 25-ik évfordulóját. E cég a lefolyt negyed-száz év alatt, kezdetleges mivoltából az osztrák-monarchia egyik legtekintélyesebb kivitelési és szétküldési üzletével küzdötte magát fel. A cég főnöke, Stikarofsky János a posztóárú utánvét-üzletének tulajdonképeni megteremtője. A tekintélyes kereskedőház, mely 70-en felüli személyzetet alkalmaz, szoliditásával és mindég

kiválóan, szigoruan tisztességes eljárásával, óriási fogyasztó kört biztosított magának; s nemcsak Ausztria-Magyarországon, de Európa minden egyéb allamaiban, sőt Afrikában is állandó ve-vői vannak.

A jubiláris ünnepszeg alkalmából a cég nagyszámu személyzete, közszeretben és becsülésben álló főnökének egy művészi kivitelű üdvözlőiratot nyujtott át.

ÉRTESETÉS

A Szentes város által fenntartott tanyai iskolák növendékeinek idei évváró vizsgálatai

a következő napokon fognak megtartatni:

Derekegyház-oldal	június 8-án délelőtt.
Dónaton	» délután.
Nagy Királyságon	» 9-én délelőtt.
Kajánon	» 10-én délelőtt.
Ecseren	» délután.
Kis-Tökén	» 11-én délelőtt.

Mely vizsgálatokra a t. szülöket, tanügybarátokat és érdeklődöket tisztelettel meghívja az iskolaszeg elnöksége.

NYILVANOS SZÁMADÁS.

A szentesi jótékony nögyelet és az orsz. vöröskereszt-egylet szentesi főkegyesülete által f. hó 18-án a Széchényi ligetben rendezett majális alkalmával belépti-jegyekből befolyt 270 ft 58 kr; felülfizetésekből 10 ft; összesen 280 ft 58 kr. Kiadás volt összesen 276 ft 68 kr. Maradt tehát a két egylet javára 4 ft. Felülfizettek: Hegedűs Sándorné 2 ft, Biró Elekné 2 ft, Nagy Ferencné 2 ft, ifj Sárdi Mihály 1 ft, » Szentes és Vidéke szerkesztősége 1 ft, Burján József 1 ft, Tóth Árpád 1 ft. — A szíves felülfizetők fogadják ez úton is a két egylet nevében halad köszönetem kifejezését.

Szentes, 1891. május 29,

Szépe Kálmán,
péztárnok.

Irodalom.

A lélek kiművelése, az ember nevelése még nincs befejeze az iskolában. Az élet, a társadalomnak, népnek valódi mestere s az életnek: az irodalom, a sajtó a leghatóságabb eszköze. A szabadságnak s a műveltségnek ez a világitó tornya s a mely nemzet az irodalmat, a sajtót nem támogatja: az nem lesz szabad, nem lesz műveltségű. A »Képes Családi Lapok« már tíz év óta hirdeti a műveltségnek eszméit, hinti a szépnak, nemesnek, jónak magvát. A »Képes Családi Lapok« megérdemlik, hogy minden magyar család olvasó asztalának állandó vendége legyen.

A »Képes Családi Lapok« előfizetési ára egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legélszerűben póstaútleványon intézendők, kívánatra bárkinél ingyen és bérmentve szolgál mutatónyiszámokkal.

A legújabb szám a következő változatos tartalommal jelent meg: Kétülv bárd. (Regény egy kötetben.) Irta: Tolnai Lajos. — A lemondás dalaiból. (Költmény.) Dengi Jánosról. — Egy vezedelmes ipar. G. Büttner Julióról. — Irodalmi dolgok: Rudnyánszky Gyulától. — Higienikus cipő. (Egészégügyi csevegés.) Dr. Lábastól. — Gondolatok. Lukács Sandortól. — Száll a felhő. . . Radetzky Józseftől. — Grünwald Béla. (Költmény.) I. F. K.-tól. — A hideg számok közt. (Elbeszélés.) Kövér Ilmtól. — A berlini nemzetközi mútárlatról. Ifj. Mitrovics Gyulától. — A jól nevelt leányok. (Vig beszély. Folytatás.) Kész Imrértől. — Mindenféle. A hét tükre. (Csevegés.) Brutustól. — Képeinkhez. — Színház. — Irodalom és művészet. — Hymen. — Humor.

Képeink: † Grünwald Béla. — A kedvencz. — A fenekedök. — Tó partján. Regénymelléklet: Végzetes látogatás. (Eredeti regény, egy kötetben) Irta V. Gaál Karolina. (129—144. oldalig)

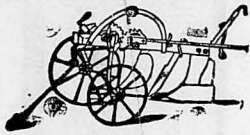
SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI., külső Váci-út 1696/99. || Városi iroda és raktár: VI., Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű,

gőz- és járgánycséplő-készületeit és számos első di-jakkal kitüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabadalm. mélyítő-ekéit,

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmivelő eszközeit, boronáit és rőtörő hengereit, valamint

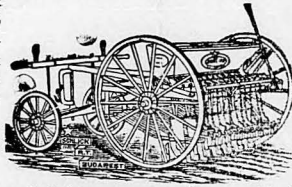
Schlick-féle szab. „Haladás“ sorbavető-gépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER- és VIDATS-rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szabad. Jókay-féle „Hungaria“ daráló-gépek erőhajtásra, örlőmalmok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kevekető és marokrakó arató-gépek és fűkaszaló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legutányosabb árak.

Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve.

13-24

Új zsákok

kölcsönben, olcsó díjtételek mellett kaphatók Schiller Herman fűszerkereskedésében, vásártéren. 3-3

Sarg Glycerin-fog-Crém-je,

A fogak szépsége Rövid használat után nélkülözhetlen fogtisztító szer

KALODONT

Orvosrendőrileg megvizsgálva.

Uton nagyon praktikus. Illatosan üdítő.

Allegyöngédebb fogzománóra is tartalmazatlan.

Jegyzet: Németországban, Franciaországban a legnagyobb sikerrel behozva, egy az udvarnál, valamint a magas körökben és a legegyszerűbb polgári családnál használatban van.

Kapható a gyógyszerárakban, darabonként 35 krért. 50-37

Szentesen: id. Várady Lajos gyógyszerárban.

Megvesztés-kezelési cím

Dreher Antal-féle kivitelű palacksör

DIETRICH és GOTTSCHLIG

BUDAPEST

vagy DREHER ANTAL Kőbánya.

Csakis teljesen lefelpedtet. tehát tükörítiszta kivitelű sör szétkülönb. folyton friss üveg-töltésben, a minőség hamisítatlan volt mellett kezesség váltalatlik.

Nagybani fogyasztóknak jelentősen eredmény.

Arjegyzekek mindenfelé ingyen és bérmentve

Miután gyakran megtörténik, hogy idegen készítményű és gyöngébb minőségű sörök „Dreher Antal kivitelű sör“ cím alatt forsalomba hozatnak, a t. c. Dreher-féle kivitelű sör fogyasztóknak a hatóságilag oltalmazott üveg-címekét, melyen a **Diétrich és Gottschlig** név okvetlen kell, hogy rajta legyen, kiváló figyelemükbe ajánljuk.

6-5

Harkányi gyógyfürdő

HARKÁNYI GYÓGYFÜRDŐ

MAGYARORSZÁG, BARANYAMEGYE

Harkányi gyógyfürdő

Fürdőidény: május hó 1-től szept. 30-ig.

Az osztrák-magyar birodalmat ezen vizgazdák, legmelegebb és legerősebb kénforrása a legsikeresebb eredmények által hírnevét már megállapította, amit igazol az évről-évre szaporodó vendégek száma.

Ezen 62.5 és 64 C fokú természetes ártéji kénforrások kitűnő gyógyítási hatással bírnak csúszos, köszvény, görvél, idült bőrkütegekre, aranyér, női bántalmakra, fogamzási hiányok, sebzések, daganatok, higanyos gyógyszerek által okozott mérgezésekre, továbbá máj, lép, általában mirigydaganatokra, nehéz hallás, idült szembajok s ivarszervi bántalmak ellen.

Figyelemreméltó újdonságul jelezhető, hogy közelebb egy díszes svájci modorban épült — kávéház és ebédlő — összekötve a fürdőszállodával fedett csarnokkal — áll a t. c. közönség kényelmes használatára.

Az utazásra ajánlható budapest-pécsi vasút, déli vasút, budapest-kanizsa-barcsi vonalon, állomás: Pécs, alföldi vasút Eszélén át Villányig, mohács-pécsi vasút, állomás: Villány.

Bővebb felvilágosítást a legnagyobb készséggel nyújtanak: dr. Heller József, rendelő főorvos s a fürdőbérő Blümel Ferencz.

Posta és távirata állomás.

Harkány, 1891. évi május hóban.

Harkányi gyógyfürdő

A fürdőigazgatóság.

Harkányi gyógyfürdő

6-5

KORONA-FORRÁS

(HYGIEA-SPRUDEL.)

orvosi tekintélyek ítélete szerint, nevezetesen: dr. Korányi tanár, kir. tanácsos, dr. Kétli tanár, dr. Kézsmárcsy tanár, dr. Schwimmer tanár, dr. Stiller tanár, dr. Rejnetz főorvos, dr. Herrmann S. főorvos stb. stb. a „KORONA FORRÁS“ nemcsak a legkitűnőbb, legkellemesebb izű és a legegészségesebb ital, hanem egyszersmind a lélekzési, emésztési szervezetek bajaiban, valamint a gyomor-, máj- és vese-betegségeknel első rangú gyógyvíz.

Legtisztább égvényes savanyúvíz, borral vegyítve nem feketit.

12-5 Egyetüli főraktár Szentesen:

Robicsék Gábornénál.

6-10

Serail arckenőcs

Az arcon mutatkozó szeplők, pattanások eltávolítására a legmeghízhatóbb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert fölül múl. Ezen kenőcs a bőrnek különös lágytságot, fehérséget és üdéséget kölcsönöz, s mint női toiletté-szer, megbecsülhet-tlen. — Egy tégely ára 50 kr, nagyobb tégely 80 kr.

Továbbá: az eddig egyedül legártalmatlanabb és legjobbnek bizonyult

Pálmai Ilka hölgypor,

melynek alkalmazása által az arcból sima és fehér lesz. — Egy doboz 60 kr.

Kapható:

Remetey Dezső

a Szt.-Háromsághoz címzett gyógyszerárban. Kun-Szent-Mártonban. (Piactér.)

Megrendelhető posta útján — csomagolás és szállításért 20 kr. számítatik.

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

A „SZENTES és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMÉRLEGEK

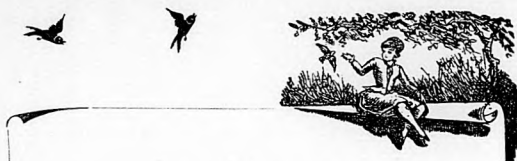
KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

Névjegyek
készséges — 50 kottól
araszszegélyű — 1 fittól
papjából 100 darab

Keresztelési
Ejegyzési kártyák
idősebb kiadásban

RAKTÁRON:
ÜGYVÉDI
NYOMTATVÁNYOK
KÖTELEZVÉNYEK
ADÓINTŐ-
CZÉDULÁK
JUTANYOS ÁRBAN

S Z Á M L Á K
LEVÉLPAPIROK ÉS
BORITÉKOK
J E G Y Z É K E K
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

Menyegzői
Báli Meghívók, Tánczrendek

Diszokmányok

Szalag-aranyozás

Diszmunkák
több színnyomásban is

GYÁSZJELENTÉSEK

GYÁSZSZEGÉLYŰ
NÉVJEGYEK

„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
(ÖZV. FRIED JÓZSEFNE URNÓ HAZÁBAN) I. T. 265. SZ.

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.